

Teaching Guide

Identifying Data					2023/24
Subject (*)	Portuguese Literature 1	Code	613G02026		
Study programme	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	2nd four-month period	Third	Obligatory	6	
Language	Portuguese				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Letras				
Coordinador	Martinez Pereiro, Carlos Paulo	E-mail	carlos.pereiro@udc.es		
Lecturers	Martinez Pereiro, Carlos Paulo	E-mail	carlos.pereiro@udc.es		
Web					
General description	Estudo das grandes liñas da literatura portuguesa clásica, a partir do tema da viaxe (séculos XV a XVIII)				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A8	Ter dominio instrumental oral e escrito dunha segunda lingua estranxeira.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A18	Ter un coñecemento avanzado da literatura portuguesa.
A20	Coñecer a historia e a cultura das comunidades lusófonas.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences		
Aplicar a análise e o comentario críticos a textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.	A2 A11	B3 B7	C2
Aplicar na práctica o dominio instrumental oral e escrito dunha segunda lingua estranxeira.	A8		C2
Incorporar e aplicar un coñecemento avanzado da literatura portuguesa.	A11 A14 A15 A18 A20	B1 B6	
Distinguir os diferentes estratos e realidades da historia e a cultura das comunidades lusófonas.	A14 A20	B3 B7	

Aplicar de maneira relacional os coñecementos adquiridos cos doutras áreas e disciplinas	A8 A11 A14	B1 B5 B8	C4
Identificar e avaliar as potencialidades positivas da asunción da diversidade.	A20	B3 B5 B8	C4
Reunir e identificar as capacidades e destrezas para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, na procura de aplicar as capacidades adquiridas a analizar a realidade, diagnosticar problemas e/ou formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.		B5 B8	C4

Contents	
Topic	Sub-topic
1. O RENASCIMENTO PORTUGUÊS E A LITERATURA CLÁSSICA PORTUGUESA	1.1- A expansión ultramarina e os problemas histórico-culturais particulares do Renascimento portugués. 1.2 - Questões metodológicas e de periodização.
2 . O TRATAMENTO LITERÁRIO DA VIAGEM: A 'ÍNDIA' VISTA DESDE A PÁTRIA ABANDONADA	2.1 - A expansión em modelos literários medievais 2.1.1 - O teatro de Gil Vicente 2.1.2 - A poesia do Cancioneiro Geral de Garcia de Resende 2.2 - A via racional e a "aurea mediocritas"; na poesia classicizante 2.2.1 - A poesia de Sá de Miranda 2.2.2 - O "Velho do Restelo";
3. O TRATAMENTO LITERÁRIO DA VIAGEM: O EXÍLIO	3.1 - Exílio, estranhamento e interrogação do eu 3.1.1 - A "Menina e Moça"; de Bernardim Ribeiro 3.1.2 - A lírica de Camões
4. O TRATAMENTO LITERÁRIO DA VIAGEM: A LITERATURA DE VIAGENS	4.1 - A épica camoniana 4.1.1 - Género antigo e experiência moderna 4.1.2 - O encontro com a diferença e os limites da racionalidade 4.2 - A visão disfórica 4.2.1 - A "Peregrinação" de Fernão Mendes Pinto 4.2.2 - A "História Trágico-Marítima";
5. A IDEIA DE REFUNDAÇÃO NO BARROCO PORTUGUÊS	5.1 - A oratória sacra do Pe António Vieira 5.2 - A estranheza de Francisco Rodrigues Lobo
6. O NEO-CLASSICISMO.	6.1. - Distanciamento crítico e despersonalização. 6.2. - A temática do quotidiano e o verso livre
7. O PRÉ-ROMANTISMO	7.1. - As influências e as afluências (para)românticas 7.2. - O individualismo pré-romântico 7.3. - O autorretrato em Bocage

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A2 A18 A20 B5 B8 C4	20	30	50
Workshop	A2 A11 A14 A15 B1 B3 B6	15	15	30
Workbook	A2 A8 A14 A18 A20 B3 B5 B7 B8 C2 C4	1	28	29
Supervised projects	A2 A11 A14 A15 B1 B3 B5 B6 B7	1	8	9
Critical bibliographical	A11 A15 B5	1	2	3

Oral presentation	A11 A15 B3 B7 C2	10	10	20
Mixed objective/subjective test	A2 A11 A18 A20 B5 C2	2	6	8
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Sesi3ns de traballo en que o profesorado explica a contextualizaci3n e os elementos necesarios do temario para que o alumnado poda desenvolver o seu traballo posterior.
Workshop	Nestas sesi3ns, o conxunto do alumnado realizar3 actividades de diferente tipolox3a destinadas 3 consolidaci3n dos contidos presentados nas sesi3ns maxistras, as3 como das destrezas e das estratexias relacionadas cos obxectivos e contidos da materia. Entre estas actividades cont3mplanse, al3n doutras, a an3lise de fontes documentais, os comentarios de textos, a resoluci3n de problemas, as pr3cticas a trav3s de TIC, probas de varia tipolox3a e estudos de casos.
Workbook	No Paso 8 desta Guia, est3 a relaci3n de obras que o/a alumno/a debe ler ao longo do curso.
Supervised projects	Texto(s) orai(s) e/ou escrito(s) en que o alumnado analizar3 algunha(s) da(s) obra(s) de lectura obrigatoria.
Critical bibliographical	Rese3a(s) avaliati3a(s) de determinadas aportaci3ns bibliogr3ficas.
Oral presentation	Presentaci3n oral de lecturas e comentarios de textos realizados.
Mixed objective/subjective test	Proba escrita que combinar3 actividades de car3cter ensa3stico con comentario de textos e an3lise de fontes documentais.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects	Para al3n da atenci3n individualizada nas sesi3ns presenciais de diferente tipo, durante as horas de atendimento do profesorado, o/a alumno/a recibir3 toda a orientaci3n e axuda que precise para a realizaci3n dos seus traballos. A forma e o momento en que se desenvolver3 indicarse en relaci3n a cada unha das actividades ao longo do curso e segundo a planificaci3n da materia. O alumnado con dispensa acad3mica deber3 entrar en contacto co profesor ao inicio do curso para fixar as actividades e traballos substitutivos da asistencia acad3mica que necesariamente deber3 realizar.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Supervised projects	A2 A11 A14 A15 B1 B3 B5 B6 B7	Texto(s) orai(s) e/ou escrito(s) en que o alumnado, seguindo un roteiro fornecido polo profesor, analizar3 algunha(s) da(s) obra(s) de lectura obrigatoria, avali3ndose a s3a precisi3n e o seu axeitamento aos contidos e 3s competencias previamente formulados.	15
Critical bibliographical	A11 A15 B5	Avaliaci3n da adecuaci3n, sustentabilidade e pertinencia dos xuzos emitidos na(s) rese3a(s) avaliati3a(s) de determinadas aportaci3ns bibliogr3ficas.	5
Oral presentation	A11 A15 B3 B7 C2	Avaliaci3n da capacidade expositiva e da profundidade e adecuaci3n dos contidos expostos na presentaci3n oral dalg3n dos comentarios de textos realizados. Para al3n do antes referido e da utilidade das presentaci3ns para os prop3sitos da materia, ser3 avaliada a calidade ling3ística, o dominio do contido, a organizaci3n e a secuencia expositiva, a clarezas e precisi3n nas exposici3ns, a interacci3n co auditorio, o uso do tempo dispoñ3bel, a utilizaci3n dos recursos tecnol3xicos e, cando for o caso, o traballo en equipo.	10

Mixed objective/subjective test	A2 A11 A18 A20 B5 C2	Proba escrita que combinará actividades de carácter ensaístico con comentario de textos e análise de fontes documentais, avaliando tanto a precisión expresiva e conteudística, canto o axeitamento do disertado, do comentado ou do analizado ás competencias a adquirir e aos obxectivos a atinxir, previamente formulados para cada unha das tres modalidades polo profesor.	40
Workbook	A2 A8 A14 A18 A20 B3 B5 B7 B8 C2 C4	Terán de realizarse as lecturas obrigatórias por parte do alumnado, sendo avaliadas ao longo do desenvolvemento das aulas. O control destas lecturas será realizado por medio de recensións "ad hoc" e/ou en sesións específicas na sala de aulas, avaliando a capacidade de comprensión e a síntese estruturada das principais ideas contidas nos materiais obxecto da lectura, en relación cos conteúdos focados e as competencias previstas na materia.	10
Workshop	A2 A11 A14 A15 B1 B3 B6	Avaliación das actividades de diferente tipoloxía referidas na metodoloxía. Será avaliada a participación e o traballo en equipo, a capacidade analítica e crítica, e a adecuación aos obxectivos formulados polo profesor para cada actividade tipolóxica.	20

Assessment comments

Para superar a materia, o alumnado deberá conseguir unha cualificación igual ou superior a 5 puntos sobre 10. Así mesmo, na proba mixta deberá obter como mínimo 4 puntos sobre 10, para poder sumar os restantes elementos avaliados/instrumentos de avaliación.

O alumnado terá que entregar os traballos e actividades no prazo fixado.

O alumnado que se vaia presentar á convocatoria adiantada de decembro, con matrícula parcial, semipresencial, dispensa académica ou calquera outra particularidade especial deberá pórse en contacto co profesorado ao comezo do curso a través do correo

electrónico e/ou utilizar o horario de titorías fixado polo centro. En todos estes casos (e salvo excepcións motivadas e xustificadas), haberá que superar as mesmas probas e cumprir as mesmas exixencias antes indicadas para a primeira convocatoria (ordinaria).

Na segunda oportunidade, para superar a materia, tamén haberá que superar as mesmas probas e cumprir as mesmas exixencias que na primeira (ordinaria).

A cualificación de NON PRESENTADO/A será considerada cando o/a alumno/a non asistira á proba mixta e/ou cando tiver entregado un número das actividades contempladas inferior ao 50%

Os

traballos presentados polo alumnado poderán ser incorporados ao Turnitin, ferramenta para a detección do plaxio así como de traballos previamente presentados nesta ou noutras universidades, incluso polo /a mesmo/a alumno/a. En caso de que se produza algunha destas circunstancias, poderán ser aplicadas as medidas contempladas nas "Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario da Universidade da Coruña" (artigo 14.4).

Todas

as actividades ou probas deberán cumprir unhas exixencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, concordancia sintáctica, ausencia de reiteracións, precisión léxica, rexistro formal?); no caso de deficiencias lingüístico-expresivas, estas poderán ser penalizadas na cualificación, segundo o documento "Exixencias mínimas de corrección lingüística" (aprobado pola Sección de Galego-Portugués o 6/7/2018 e pendurado en Moodle). No xeral, a falta de honradez académica nun exame conlevará a cualificación de 0 nesa convocatoria e, noutros traballos, a reprobación da actividade concreta.

Cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

A materia

poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental). De ser o caso, deberán contactar cos servizos dispoñibles na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); no seu defecto, coa Titora ADI da Facultade de Filoloxía (no seguinte enderezo electrónico: pat.filoloxia@udc.gal).

Basic	?Reis, C. (dir) et alii: História crítica da literatura portuguesa (Lisboa: Verbo)*Vol. II (Humanismo e Renascimento)*Vol. III (Maneirismo e Barroco)*Vol. IV (Neoclassicismo e Pré-romantismo)?Saraiva, A. J. & Óscar Lopes: História da literatura portuguesa (Porto: Porto Editora)
Complementary	OBRAS DE LEITURA OBRIGATÓRIA: ?Auto da Índia de Gil Vicente?Seleção ad hoc de sonetos do período clássico?Cantos IX e X de Os Lusíadas de Luís de Camões?Episódio da "Ilha dos Ladrões" da Peregrinação de Fernão Mendes Pinto?Doce canto em terra alheia? Antologia da lírica camoniana?Sermão da Sexagésima do P. António Vieira

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Portuguese Literature 2/613G02037

Other comments

NOTA BENE?Todas as cuestións non contempladas explicitamente nesta guía ou as eventuais dúbidas en relación ao decorrer da materia serán resolvidas polo profesorado no seu horario de atendimento, nas sesións presenciales ou polo correo electrónico que figura no lugar correspondente.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.